

Koruma Mevzuatı VI

RK 502 Kültürel Miras ve Koruma Mevzuatı

Doç. Dr. Fatma Zehra ÇAKICI

Yasal Çerçeve

- Kanunlar
- Kanun Hükümünde Kararnameler
- Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri
- Uluslararası Sözleşmeler
- Tüzükler
- Bakanlar Kurulu Kararları
- İlke Kararları
- Yönetmelikler
- Tebliğler
- Yönergeler
- Genelgeler
- Diğer Mevzuat
- Sözleşmeler
- Protokoller

Yönetmelikler & Tebliğler

Yönetmelikler

- Plan Yapımı
- KAİP Hazırlama
- KUDEP
- Alan Yönetimi
- Araştırma Kazıları
- Etnografik Nitelikteki Taşınır Kültür Varlıkları
- Sit Alanındaki Taşınmaz Takasları
- Tasarrufu Kısıtlanan Taşınmazlar
- Yapı Esasları
- Yıpranan Tarihi Taşınmazların Yenilenmesi

Tebliğler

- Koruma Amaçlı İmar Planları - KAİP

Yönergeler

- **13 ve 14 madde**
- **Arkeolojik Kazı alanlarında düzenleme**
- **Yüzey Araştırması Kazı**
- **Somut Olmayan Kültürel Miras**

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği

- Resmi Gazete Tarihi: 14.06.2014 Resmi Gazete Sayısı: 29030
- Bu Yönetmelikle; fiziki, doğal, tarihi ve kültürel değerleri korumak ve geliştirmek, koruma ve kullanma dengesini sağlamak, ülke, bölge ve şehir düzeyinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmak üzere hazırlanan, arazi kullanım ve yapılaşma kararları getiren mekânsal planların yapımına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.
- Bu Yönetmelik; her tür ve ölçekteki mekânsal planlar ile bu planlara ilişkin revizyon, ilave, değişikliklerin yapılmasına ve incelenmesine, mekânsal planlar ile özel amaçlı plan ve projelere yönelik usul ve esasları kapsar.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği

Bu yönetmelik 13 bölüm ve 40 maddeden oluşmaktadır.

1. Amaç, Kapsam ve Dayanak
2. Tanımlar ve Mekânsal Kullanım Esasları
  - *Mekânsal kullanım tanımları ve esasları*
    - a) *Belediye hizmet alanı*
    - b) *Çalışma alanları*
    - c) *Endüstri bölgesi*
    - ç) *Endüstriyel gelişme bölgesi*
    - d) *Gar ve istasyon alanı:*
    - e) *Küçük sanayi alanı*
    - f) *Kültürel tesis alanı*
    - g) *Lojistik bölge*
    - ğ) *Otogar*
    - h) *Resmi kurum alanı*
    - ı) *Sanayi alanı*
    - i) *Sosyal altyapı alanları*
    - j) *Sosyal tesis alanı*
    - k) *Teknik altyapı alanları*
    - l) *Toplu işyerleri*

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği

3. Mekânsal Plan Kademelenmesi ve Genel Esaslar

- *Mekânsal planlama kademeleri ve ilişkileri*
  1. *Mekânsal Strateji Planı*
  2. *Çevre Düzeni Planı*
  3. *Nazım İmar Planı*
  4. *Uygulama İmar Planı*
- *Genel planlama esasları*

4. Mekânsal Planların Yapımına Dair Esaslar

- *Araştırma ve analiz*
- *Plan raporu*
- *Gösterim (lejand) teknikleri*
- *Standartlar*
- *Yürüme mesafeleri*

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği

5. Mekânsal Strateji Planlarına Dair Esaslar

- *Planlama alanı*
- *Planlama ilkeleri ve esasları*
- *Planın unsurları*
- *Uygulama ve izleme*
- *Veri yapısı ve analizler*

6. Çevre Düzeni Planlarına Dair Esaslar

- *Planlama alanı*
- *Plan ilke ve esasları*
- *Revizyon ve deđişiklikler*

7. İmar Planlarına Dair Esaslar

- *İmar planı ilkeleri*
- *Eşik analizi*
- *Nazım imar planı*
- *Uygulama imar planı*
- *İmar planı revizyonu ve ilaveleri*
- *İmar planı değişiklikleri*

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği

8. Mekânsal Strateji Planlarına Dair Esaslar

- *Koruma amaçlı imar planı hazırlama ilkeleri*

9. Bütünleşik Kıyı Alanları Planlarına Dair Esaslar

- *Planlama alanı*
- *Plan ilkeleri*

10. Kentsel Tasarım Projelerine Dair Esaslar

- *Projenin hazırlanması*

11. Çevre Düzeni Planı ve İmar Planlarının Onayı, İlanı ve Kesinleşmesi

- *Planların sunulması*
- *Planların onaylanması ve yürürlüğe girmesi*
- *Planların ilanı, itirazlar ve kesinleşmesi*

12. Planların Aleniyeti ve Denetimi

- *Planların aleniyeti ve dağıtımı*
- *Planların izlenmesi ve incelenmesi*

13. Çeşitli ve Son Hükümler

- *İdarenin ve müellifin yükümlülükleri*
- *Planların elde edilmesi*

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi, Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi: 26.07.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25887

- Koruma amaçlı imar planları hazırlandığı alanlar ve getirdiği şartlar nedeni ile özel planlar olup koruma alanı dışındaki alanlara yapılan planlara göre farklılıklar göstermektedir. 3194 sayılı İmar Kanununun ve kanun mevzuatı her ne kadar koruma amaçlı imar planlarına yol gösterse de yeterli ve açık olmadığı için 2863 sayılı Koruma Kanunu uyarınca bu yönetmelik hazırlanmıştır.
- Bu yönetmelikle; koruma amaçlı imar planlarının ve çevre düzenleme projelerinin hazırlanması, yapım esasları, gösterimi, onaylanması, uygulaması, denetimi ve bu plan ve projeleri hazırlayacak müelliflerin nitelikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.
- Bu Yönetmelik hükümleri, doğal sit alanları hariç sit alanları ve bunların etkileşim geçiş sahalarında yapılacak koruma amaçlı imar planı, çevre düzenleme projeleri ile bunların değişikliklerinin hazırlanma, uygulama ve denetim sürecinde uyulacak teknik ve yönetsel esasları ve müelliflerinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları kapsar.

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

KAİP Yönetmeliği 7 bölüm ve 30 maddeden oluşmaktadır.

- 1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**
- 2. İmar Planları ile İlgili Esaslar Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması, Yapım Esasları, Onaylanması, Uygulanması ve Denetimi**
- 3. Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması ve Denetimi**
- 4. Koruma Amaçlı İmar Plan Müelliflerinin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar**
- 5. Bakanlıkça Hazırlanacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Meslek Gruplarının Temel Nitelikleri**
- 6. Bakanlıkça Hazırlattırılacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Müelliflerin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar**
- 7. Yürürlük ve Yürütme**

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

- *Bakanlık, Kanun, Genel Müdürlük, Koruma Yüksek Kurulu, Koruma bölge kurulu, Koruma bölge kurulu müdürlüğü, İdare, Sit, Kentsel sit, Arkeolojik sit, Doğal sit, Tarihi sit, Etkileşim geçiş sahası, Ören yeri, Koruma amaçlı imar planı, Revizyon koruma amaçlı imar planı, İlave koruma amaçlı imar planı, Koruma amaçlı imar planı değişikliği, Çevre düzenleme projesi, Plan müellifi, Planlama ekibi, Proje müellifi, Proje ekibi kavramları tanımlanmıştır.*

2. İmar Planları ile İlgili Esaslar Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması, Yapım Esasları, Onaylanması, Uygulanması ve Denetimi

3. Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması ve Denetimi

4. Koruma Amaçlı İmar Plan Müelliflerinin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar

5. Bakanlıkça Hazırlanacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Meslek Gruplarının Temel Nitelikleri

6. Bakanlıkça Hazırlattırılacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Müelliflerin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar

7. Yürürlük ve Yürütme

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. İmar Planları ile İlgili Esaslar Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması, Yapım Esasları, Onaylanması, Uygulanması ve Denetimi
  - *Yetki ve Yöntem, Plan Hazırlama Esasları, Sosyal donatı ve teknik altyapı, Planların onaylanması, Koruma amaçlı imar planına itiraz, Plan raporu ve gösterim, Koruma amaçlı imar planı değişikliği, revizyonu ve ilaveleri*
3. Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması ve Denetimi
4. Koruma Amaçlı İmar Plan Müelliflerinin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
5. Bakanlıkça Hazırlanacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Meslek Gruplarının Temel Nitelikleri
6. Bakanlıkça Hazırlattırılacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Müelliflerin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
7. Yürürlük ve Yürütme

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

- 1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**
- 2. İmar Planları ile İlgili Esaslar Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması, Yapım Esasları, Onaylanması, Uygulanması ve Denetimi**
- 3. Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması ve Denetimi**
  - Proje alanı, Yetki ve yöntem, Proje hazırlama esasları, Projelerin onaylanması, Projelerde değişiklik yapılması*
- 4. Koruma Amaçlı İmar Plan Müelliflerinin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar**
- 5. Bakanlıkça Hazırlanacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Meslek Gruplarının Temel Nitelikleri**
- 6. Bakanlıkça Hazırlattırılacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Müelliflerin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar**
- 7. Yürürlük ve Yürütme**

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. İmar Planları ile İlgili Esaslar Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması, Yapım Esasları, Onaylanması, Uygulaması ve Denetimi
3. Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması ve Denetimi
4. Koruma Amaçlı İmar Plan Müelliflerinin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
  - *Yetki, Plan müellifinde aranacak asgari nitelikler, Planlama ekibinde aranacak asgari nitelikler, Planlama ekibinde yer alacak uzmanların sayısı ile alanının niteliğine göre ihtiyaç duyulabilecek diğer meslek uzmanları, Plan müellifine ait sınırlamalar, Yeterlilik belgesinin sürekli iptali veya süreli ertelenmesi, Plan müellifinin çalışmalarının değerlendirilmesi*
5. Bakanlıkça Hazırlanacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Meslek Gruplarının Temel Nitelikleri
6. Bakanlıkça Hazırlattırılacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Müelliflerin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
7. Yürürlük ve Yürütme

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. İmar Planları ile İlgili Esaslar Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması, Yapım Esasları, Onaylanması, Uygulanması ve Denetimi
3. Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması ve Denetimi
4. Koruma Amaçlı İmar Plan Müelliflerinin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
5. Bakanlıkça Hazırlanacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Meslek Gruplarının Temel Nitelikleri
  - *Proje müellifi ve ekibi (Restorasyon konusunda yüksek lisans yapmış mimar, Mimar, Arkeolog, Şehir plancısı veya şehir ve bölge plancısı veya kent plancısı, Peyzaj mimarı, Sanat tarihçisi)*
6. Bakanlıkça Hazırlattırılacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Müelliflerin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
7. Yürürlük ve Yürütme

KAİP – Koruma Amaçlı İmar Planı Hazırlama

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. İmar Planları ile İlgili Esaslar Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması, Yapım Esasları, Onaylanması, Uygulanması ve Denetimi
3. Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması ve Denetimi
4. Koruma Amaçlı İmar Plan Müelliflerinin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
5. Bakanlıkça Hazırlanacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Meslek Gruplarının Temel Nitelikleri
6. Bakanlıkça Hazırlattırılacak Çevre Düzenleme Projelerinde Görev Alacak Müelliflerin Yeterliliği ile Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar
  - *Proje müellifinde aranacak asgari nitelikler, Proje ekibinde aranacak nitelikler, Proje müellifine ait sınırlamalar, Proje müellifinin çalışmalarının değerlendirilmesi, Hüküm bulunmayan haller*
7. Yürürlük ve Yürütme

KAİP Yapımına İlişkin Tebliğ

Resmi Gazete Tarihi: 23.07.2006 Resmi Gazete Sayısı: 26237

- **2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 5226 sayılı Kanunla değişik 17nci maddesinde "Bir alanın koruma bölge kurulunca sit olarak ilanı, bu alanda her ölçekteki plân uygulamasını durdurur.**
- **Belediyeler, il özel idareleri ve ilgili kurumlar söz konusu alanda ilgili meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve plândan etkilenen hemşerilerin katılımı ile toplantılar düzenleyerek koruma amaçlı imar plânını hazırlatıp, incelenmek ve sonuçlandırılmak üzere koruma bölge kuruluna vermek zorundadır. İki yıl içinde koruma amaçlı imar plânı yapılmadığı takdirde, geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının uygulanması, koruma amaçlı imar plânı yapılıncaya kadar durdurulur.**
- **Bu iki yıllık süre içinde zorunlu nedenlerle plân yapılamadığı takdirde koruma bölge kurulunca bu süre bir yıl daha uzatılabilir." hükmüne yer verilmiştir.**

KUDEB ile Eğitim Birimlerinin Kuruluş, İzin, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik

Koruma, Uygulama ve Denetim Büroları, Proje Büroları (KUDEB) ile Eğitim Birimlerinin Kuruluş, İzin, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik

Resmî Gazete Tarihi: 11.06.2005 Resmî Gazete Sayısı: 25842

- **Bu Yönetmeliğin amacı; korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının gruplarının belirlenmesi, onarımı, yapı esasları ile yapıya ilişkin proje ve uygulamaların denetim esaslarını düzenlemektir.**
- **Bu Yönetmelik; 2863 sayılı Kanun kapsamında tescillenen korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının gruplarının belirlenmesi, tadilat ve tamirâtı, onarımı, yapı esasları ile yapıya ilişkin proje ve uygulamaların denetim esaslarını kapsar.**

KUDEB ile Eğitim Birimlerinin Kuruluş, İzin, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik

Bu Yönetmelik 6 bölüm ve 18 maddeden oluşmaktadır.

- 1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**
- 2. Koruma, Uygulama ve Denetim Bürolarının Kuruluşu, Görevleri ve Çalışma Şekli**
  - *Koruma, Uygulama ve Denetim Bürolarının Kuruluşu*
  - *Koruma, uygulama ve denetim bürolarında görev alacak uzmanların nitelikleri*
  - *Koruma, uygulama ve denetim bürolarının görevleri*
  - *Koruma, uygulama ve denetim bürolarının çalışma şekli*
- 3. Proje Bürolarının Kuruluşu, Görevleri ve Çalışma Şekli**
  - *Proje bürolarının kuruluşu*
  - *Proje bürolarında görev alacak uzmanların nitelikleri*
  - *Proje bürolarının görevleri*
  - *Proje bürolarının çalışma şekli*
- 4. Eğitim Birimlerinin Kuruluşu, Görevleri ve Çalışma Şekli**
  - *Eğitim birimlerinin kuruluşu*
  - *Eğitim birimlerinin görevleri*

KUDEB ile Eğitim Birimlerinin Kuruluş, İzin, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik

5. Vakıflar Genel Müdürlüğünce Gerçekleştirilecek Tadilat ve Tamiratlar

- *Vakıflar Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilecek tadilat ve tamiratlar*

6. Çeşitli ve Son Hükümler

- *Kurum ve kuruluşlar arasındaki eşgüdüm*
- *Yürürlük*
- *Yürütme*

Alan Yönetimi ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi:27.11.2005 Sayısı:26006

- **Bu Yönetmeliğin amacı; ören yerleri, sit alanları ve etkileşim sahaları ile bağlantı noktalarının kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin koordinasyonunda sürdürülebilir bir yönetim planı çerçevesinde korunması ve değerlendirilmesini sağlamak, yönetim alanlarının belirlenmesi, geliştirilmesi, yönetim planlarının hazırlanması, onaylanması, uygulanması ve denetlenmesi ile alan yönetimini gerçekleştirmek üzere görev alacak danışma kurulu, alan başkanı, eşgüdüm ve denetleme kurulu, denetim birimi ve anıt eser kurulunun görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.**
- **Bu Yönetmelik; sit alanları, ören yerleri ve etkileşim sahaları ile bağlantı noktalarının yönetim alanlarının belirlenmesi, yönetim planlarının hazırlanması, onaylanması, uygulanması ve denetlenmesi ile alan yönetimini gerçekleştirmek üzere görev alacak danışma kurulu, alan başkanı, eşgüdüm ve denetleme kurulu, denetim birimi ve anıt eser kurulunun görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.**

Alan Yönetimi ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Bu Yönetmelik 5 bölüm ve 23 maddeden oluşmaktadır.

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. Alan Yönetimine İlişkin Esaslar
  - *Alan yönetiminin hedefleri*
  - *Yönetim alanının belirlenmesi*
  - *Yönetim planı*
  - *Yetki ve yöntem*
  - *Yönetim planının hazırlanması*
  - *Yönetim planı hazırlama ekibi*
  - *Yönetim planının değerlendirilmesi*
  - *Yönetim planının onaylanması*
  - *Yönetim planının uygulanması ve denetlenmesi*
3. Alan Yönetimi Birimlerinin Kuruluş ve Görevleri
  - *Alan Başkanı ve görevleri*
  - *Danışma Kurulunun kuruluşu ve görevleri*
  - *Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu ve görevleri*
  - *Denetim Birimi ve görevleri*
4. Anıt Eser Kurulunun Kuruluşu, Görevleri ve Çalışma Esasları
  - *Anıt Eser Kurulunun kuruluşu*
  - *Anıt Eser Kurulunun görevleri*
  - *Kurul Başkanı ve görevleri*
  - *Anıt Eser Kurulunun çalışma esasları*
5. Son hükümler

Kültür ve Tabiat Varlıklarıyla İlgili Olarak Yapılacak Araştırma, Sondaj ve Kazılar Hakkında Yönetmelik

Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi: 10.08.1984 Resmi Gazete Sayısı: 18485

- Bu yönetmeliğin amacı 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na tabi taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını meydana çıkarmak üzere araştırma, sondaj ve kazı yapılması için izin verilmesine, elde edilecek varlıkların muhafaza şartlarına, eserler üzerinde araştırma yapılmasına, ilgililerin görev, yetki, sorumluluk ve hakları ile giderlerine ait esasları belirlemektir.**

Alan Yönetimi ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Bu Yönetmelik 24 maddeden oluşmaktadır.

- **Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**
- **Sondaj ve Kazı Yapacaklarda Aranılan Nitelikler**
- **İzin İçin Müracaat**
- **İzin**
- **Sondaj ve Kazının Yapılması**
- **Araştırmanın Yapılması**
- **Sondaj, Kazı ve Araştırma Yapanlara Tanınan Haklar**
- **Temsilcilerin Nitelikleri**
- **Uzmanların Nitelikleri**
- **Kaldırılan Hükümler**
- **Yürürlük ve Yürütme**

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Yapı Esasları ve Denetimine Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi: 11.06.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25842

- **Bu Yönetmeliğin amacı, korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının gruplarının belirlenmesi, tadilat ve tamirata, onarımı, yapı esasları ile yapıya ilişkin proje ve uygulamaların denetim esaslarını düzenlemektir.**
- **Bu Yönetmelik; 2863 sayılı Koruma Kanunu kapsamında tescillenen korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının gruplarının belirlenmesi, tadilat ve tamirata, onarımı, yapı esasları ile yapıya ilişkin proje ve uygulamaların denetim esaslarını kapsar.**

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Yapı Esasları ve Denetimine Dair Yönetmelik

Bu Yönetmelik 4 bölüm ve 17 maddeden oluşmaktadır.

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Gruplarının Belirlenmesi ve Uygulama Süreci
  - *Taşınmaz kültür varlıklarının gruplarının belirlenmesi*
  - *Taşınmaz kültür varlıklarının yapı esasları ve denetimine ilişkin ilkeler*
  - *Yıkılma tehlikesi bulunan yapılar*
  - *Tadilat ve tamirat*
  - *Taşınmaz kültür varlıklarında esaslı onarım*
  - *Yapıların fen ve sağlık şartlarına uygunluğu*
  - *Parsellerin ayrıştırılması ve birleştirilmesi*
  - *Yok olan tescilli taşınmaz kültür varlığı yapılar*
  - *Depreme maruz kalan yapılar*
3. Proje Müellifliği ve Uygulama Sorumluluğu
  - *Proje ve uygulamaları yürütecek kişilerde aranacak nitelikler*
  - *Uygulama sorumluluğu*
4. Yürürlük ve Yürütme

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi: 10.12.1987 Resmi Gazete Sayısı: 19660

- **Bu Yönetmelik 2863 sayılı Koruma Kanununun 3 üncü maddesinde tarif olunan ve 6ncı maddesinde belirtilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının tespit ve tescili ile, bu Kanunu değiştiren 3386 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen araştırma, kazı ve sondaj yapılan alanların korunması ve değerlendirilmesi ile ilgili usulleri, esasları ve kıstasları kapsar.**

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik

Bu Yönetmelik 3 bölüm ve 12 maddeden oluşmaktadır.

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

2. Genel Esaslar

- *Tespitlerde değerlendirme kriterleri*
- *Tespit sonucu düzenlenecek belgeler*
- *Koordinasyon*
- *Tescil kararı*
- *Tescil işlemleri*
- *Tescil kaydının kaldırılması*
- *Müktesep haklar*

3. Çeşitli ve Son Hükümler

- *Lejant, Harita ve Rapor Örnekleri*

Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması Yönetmeliği

Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi: 14 Aralık 2005 Resmi Gazete Sayısı : 26023

- **Bu Yönetmeliğin amacı, yıpranan ve özelliğini kaybetmeye yüz tutmuş; kültür varlıklarını koruma kurullarınca sit alanı olarak tescil ve ilan edilen bölgeler ile bu bölgelere ait koruma alanlarının, bölgenin gelişimine uygun olarak yeniden inşa ve restore edilerek, bu bölgelerde konut, ticaret, kültür, turizm ve sosyal donatı alanları oluşturulması, tabii afet risklerine karşı tedbirler alınması, tarihi ve kültürel taşınmaz varlıkların yenilenerek korunması ve yaşatılarak kullanılması ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.**
- **Bu Yönetmelik, il özel idareleri ve belediyelerce oluşturulacak olan yenileme alanlarının tespitine, teknik alt yapı ve yapısal standartlarının belirlenmesine, projelerinin oluşturulmasına, uygulama, örgütlenme, yönetim, denetim, katılım ve kullanımına ilişkin usul ve esasları kapsar.**

Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması Yönetmeliği

Bu Yönetmelik 8 bölüm ve 36 maddeden oluşmaktadır.

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. Örgütlenme, Katılım ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesi
  - *Örgütlenme*
  - *Yenileme alanı uygulamaları*
  - *Katılım ve kamuoyunun bilgilendirilmesi*
3. Yenileme Alanının Tespiti ve Onaylanması
  - *Yenileme alanı tespitine ilişkin hazırlıklar*
  - *Mevcut durumun tespiti*
  - *Yenileme alanı kararının alınması*
  - *Yenileme alanının onaylanması*
4. Koruma Bölge Kurulları ve Çalışma Esasları
  - *Koruma bölge kurulunun kurulması*
  - *Çalışma esasları*

Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması Yönetmeliği

5. Program ve Projelerin Hazırlanması ve Onaylanması

- *Uygulamanın etaplar halinde yapılması*
- *Taşınmazların etap projeye dahil edilmesi*
- *Etap proje ve programlarının hazırlanması ve onayı*
- *Yenileme projelerinin onaylanması*
- *Alt yapı ve ulaşım projelerinin uygulama önceliği*
- *Bilgi ve belge verme yükümlülüğü*

6. Projeye Katılım, Anlaşma ve Kamulaştırma

- *Mülkiyeti Hazineye ait taşınmazlar*
- *Diğer taşınmazlar*
- *Projeye katılım*
- *Anlaşma ve satın alma*
- *Kamulaştırma*
- *Mülkiyet durumu belli olmayan taşınmazlar*

7. Projelerin Uygulanması, Tabii Afet Riski ve Denetim

- *Projelerin uygulanması*
- *Büyükşehir belediyelerince başlatılmayan uygulamalar*
- *Tabii afet riskinin belirlenmesi*
- *Kısmi uygulama ve tasfiye*
- *Geçici kısıtlamalar*
- *Kontrol ve denetim*
- *İhale yöntemi*

8. Çeşitli ve Son Hükümler

Tasarrufu Kısıtlanan Bina, Arsa ve Arazi Hakkında Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi:17.11.1986 Resmi Gazete Sayısı:19284

- **Emlak Vergisi Kanunu'nun 30 uncu maddesi gereğince tasarrufu kısıtlanmış sayılacak bina, arsa ve araziyle kısıtlamayı koyan kamu organlarının görev ve sorumlulukları bu yönetmelik hükümlerine göre tespit edilir.**
- **İmar planlarında, resmi yapılara, tesislere ve okul, cami, yol, meydan, otopark, yeşil saha, çocuk bahçesi, Pazar yeri, hal, mezbaha ve benzeri umumi hizmetlere ayrılmış olması sebebiyle üzerinde inşaat yapılmasına izin verilmeyen arsalar ile esaslı değişiklik ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyen binaların tasarrufu kısıtlanmış sayılır.**
- **9 maddeden oluşan bu yönetmelikte, kısıtlama koşulları, süreleri, tapu şerhleri ile kısıtlı durumlarda yürütülecek ruhsat işlemleri ve vergilendirme konularına değinilmektedir.**

Sit Alanlarında Kalan Taşınmazların Hazine Taşınmazları İle Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi: 22.05.2010 Resmi Gazete Sayısı: 27588

- Bu Yönetmelik; gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan, içinde korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları bulunması nedeniyle sit alanı ilan edilen ve kesin inşaat yasağı getirilen taşınmazların Hazine taşınmazları ile değiştirilmesi usul ve esaslarını kapsar.

Bu Yönetmelik 3 bölüm ve 15 maddeden oluşmaktadır.

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. Trampaya Konu Taşınmazlara ve Başvuruya İlişkin Usul ve Esaslar
  - *Trampa edilebilecek taşınmazlar (bir malın başka bir malla değiştirilmesi)*
  - *Trampaya konu taşınmazların belirlenmesi*
  - *Başvurunun şekli ve inceleme*
  - *Değer takdiri*
  - *Trampaya konu edilemeyecek Hazine taşınmazları*
  - *İlan ve başvuru*
  - *Bedele itiraz*
  - *Trampa*
  - *Giderler*
3. Çeşitli ve Son Hükümler

Etnografik Nitelikteki Taşınır Kültür Varlıkları Hakkında Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi: 03.05.1988 Resmi Gazete Sayısı: 19803

- Amaç, etnografik nitelikteki taşınır kültür ve tabiat varlıklarının alımı, satımı, ait olacağı devirleri, diğer nitelikleri, tescilleri, yurtdışına çıkarılmaları ve yurda getirilmeleri ile ilgili kuralları göstermektir.

Bu Yönetmelik 3 bölüm ve 8 maddeden oluşmaktadır.

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
2. Etnografik Eserlerin Alımı, Satımı, Devri, Yurtdışından Getirilmeleri ve Yurtdışına Çıkarılmaları
  - *Yurtiçinde Alımı, Satımı ve Devri Serbest Olan Etnografik Nitelikteki Kültür Varlıkları*
  - *Değerlendirilmek üzere müzelere başvurulması*
  - *Yurtdışına Çıkarılamayacak Etnografik Nitelikteki Kültür Varlıkları*
  - *Yurtdışına Çıkarılacak Etnografik Nitelikteki Kültür Varlıkları*
  - *Etnografik Nitelikteki Kültür Varlıklarının Yurda Sokulma*
3. Yürürlük ve Yürütme